

LOKAL GRUNNORDNING FOR HOVEDGUDSTJENESTER

GRUNNOPPLYSNINGER				
Sokn				
Forordnede gudstenester på søn- og helligdager blir regnet som hovedgudstjenester som kommer inn under lokal grunnordning. Alle sokn skal ha en ordning for høymesse. I tillegg kan menigheten ha andre faste ordninger, for eksempel «gudstjeneste for store og små», «forenklet gudstjeneste» eller «G2». Her skriver dere hvilke typer hovedgudstjenester soknet har.	Høymesse Høymesse med dåp Familiemesse Familiemesse med dåp --- Gudstjeneste for særskilte kirkeårsdager (ettersendes fortløpende)			
Hvor ofte skal de ulike gudstenesteordningane benyttes? (T.d. kor mange pr. måned eller pr. semester av dei ulike ordningane. Ordningar som sjeldan blir brukt treng ikkje takast med.)	Høymesse 3 av 4 søndager Familiemesse 1 gng pr måned Dåp mulig i de fleste gudstjenester			
Gjelder ordningen en bestemt periode?	JA		Fra 23.05.21 – 31.12.24	
PROSESS				
Dato for vedtak om grunnordningen	9. mars 2021			
Har forslaget vært forelagt menighetens prester, kirkemusikere, kateketer og diakoner?	JA		NEI	
Dato for menighetsmøte	Digitalt: mars 2021 (Mulighet til å svare på skjema)			
Eventuelt: Antall vedlegg med uttalelser fra menighetsmøtet, sokneprest eller mindretall i menighetsrådet.				
Ønsker menigheten dispensasjon fra deler av ordningen?	JA		NEI	
<i>Uttalelser eller søknader om dispensasjon legges ved skjemaet.</i>				
MENIGHETSRÅDETS BESTEMMELSER OM HVORDAN GUDSTJENESTELIVET SKAL IVARETA TROSOPPLÆRING, DIAKONI, KIRKEMUSIKK, MISJON ELLER ANDRE TEMAER.				

Følgende punkter i **trosopplæringsplanen** gjelder for feiringen av hovedgudstjenesten:

- Gudstjenesten er hele menighetens samlingspunkt, og må derfor bære preg av trygghet, åpenhet og raushet.
- Barn og unge uansett funksjonsnivå skal oppleve gudstjenesten som et levende møte med den treenige Gud.
- Menigheten ønsker å legge til rette for at alle aldersgruppene skal delta aktivt og prege - med sin egenart – minst én gudstjeneste i året.
- Barn og unges deltagelse tilpasses aldersgruppen og tiltakets karakter. Alt fra enkle ministrantoppgaver til formidling er aktuelt, så lenge barnet/ ungdommen er forberedt og trygg på oppgaven.
- Også gudstjenestens liturgi og stil må i så stor grad som mulig tilpasses barn og unges uttrykksmåter og forståelseshorisont, samtidig som den siste stadig utvides gjennom at man jobber med de liturgiske elementene og gudstjenestens innhold i forbindelsen med de forskjellige tiltakene.
- Nattverd er en viktig del av vår gudstjeneste og barn- og unge inviteres til å delta i nattverden på lik linje med resten av menigheten. Derfor ønsker vi også å legge til rette for at barn- og unge allerede i tidlig alder blir kjent og fortrolig med nattverdsfeiringen.

Følgende punkter i **diakoniplanen** gjelder for feiringen av hovedgudstjenesten:

- Diakoni er evangeliet i handling.
- Det anbefales at nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet preger liturgien både i innhold og utførelse.
- Kirkeskyss og kirkekaffe rammer inn gudstjenestens diakonale preg
- Når diakonen medvirker i gudstjenesten, bør visse liturgiske oppgaver tillegges denne. Dette gjelder særskilt under forbønnen og nattverden, synge eller fremsi deler av liturgien og være nattverdutdeler. Diakon kan også lede Kyrielitani, holde prekenen og ha utsendelsesordene.
- Merkedager og tider i kirkeåret som bør vies oppmerksomhet:
 - Skaperverkets dag.
 - Høsttakkefest
 - Allehelgensdag
 - Søndag for de forfulgte
 - Diakoniens dag
 - Messe for verdighet og håp

FOR MENIGHETER MED FLERE KIRKER: OVERSIKT OVER HØYTIDSDAGER

HØYTIDSDAG	KIRKE / GUDSTJENESTESTED
<i>Julaften</i>	<i>Tønsberg domkirke / Solvangkirken</i>
<i>1. juledag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>2. juledag</i>	<i>Solvangkirken</i>
<i>Palmesøndag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>

<i>Skjærtorsdag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>Langfredag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>1. påskedag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>2. påskedag</i>	<i>Solvangkirken</i>
<i>Kristi himmelfartsdag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>17. mai</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>1. pinsedag</i>	<i>Tønsberg domkirke</i>
<i>2. pinsedag</i>	<i>Tallakamfiet / T. domkirke (prostigudstj.)</i>

BESTEMMELSER OM DÅP

Menighetsrådet kan gjøre vedtak om hvor ofte det skal være dåp i hovedgudstjenester, hvor mange dåpsbarn det maksimalt kan være i en gudstjeneste og hvor i gudstjenesten dåpen skal plasseres.

Biskopen tilrår at det sikres et godt tilbud om dåp i menigheten, slik at ikke manglende tilgjengelighet gjør at dåpstallene synker.

Bestemmelser om antall gudstjenester med dåp

De fleste er åpne for dåp

Bestemmelser om antall dåpsbarn

Maks 4 pr gudstjeneste

Plassering av dåpen

Etter Lovsang Gloria

I de følgende punktene anbefales det til vanlig ikke at menighetsrådet detaljregulerer eller gjør vedtak om forhold som best ordnes og organiseres fleksibelt underveis, men det kan gjøres vedtak om viktige rammer og faste ordninger.

BESTEMMELSER OM BRUKEN AV KIRKEROMMET FØR, UNDER ELLER ETTER GUDSTJENESTEN

Kirkerommet er åpent for stillhet, lystenning og bønn 30 minutter før gudstjenesten starter. Forberedelsene avslutter normalt senest 15 minutter før gudstjenestestart. Det kan ved behov øves med menigheten i minuttene før gudstjenesten starter.

Det inviteres normalt til kirkecaffe etter gudstjenesten; enten enkelt i kirkerommet eller ved bordene i menighetshuset.

BESTEMMELSER OM MEDLITURGER OG ANDRE MEDVIRKENDE

Det er normalt 2 medliturger i hver gudstjeneste. Begge kan være leke medarbeidere eller det kan være kateket eller diakon sammen med en lek medarbeider. Medliturgene ber blant annet samlingsbønnen, leser tekstene utenom evangeliet, ber forbønnene, minnes de døde og ber deler av nattverdbønnen. Medliturgene leser også tekster ved dåpen. Konfirmanter deltar med tjenesteoppgaver i undervisningsåret.

BESTEMMELSER OM BRUK AV LITURGISKE KLÆR FOR IKKE-VIGSLEDE MEDLITURGER

Medliturgen står fritt til å bruk alba eller ikke.

BESTEMMELSER OM PROSESJONER, PROSESJONSKORS OG PROSESJONSLYS

Det er inngangsprosesjon på høytidsdager, i festgudstjenester og ved dåp. Prosesjonskors leder alltid prosesjonen. Prosesjonslys og andre elementer kan også ledsage inngangsprosesjonen. Prosesjonslys kan også ledsage evangelielelesningen.

RETNINGSLINJER FOR FOTOGRAFERING, OPPTAK OG FILMING (EVT. VEDLAGT)

Følgende retningslinjer gjelder for privat fotografering og lyd- og bildeopptak under gudstjenesten:

1. Private opptak: Prest og andre medvirkende kan være med på fotografering, filming og lydopptak når det er gitt samtykke. Dette må ikke fjerne fokuset fra den gudstjenestelige handlingen. Det kan ikke tas bilder eller gjøres opptak av deltakere som ikke eksplisitt har gitt samtykke. Det skal vises særlig omsyn til mindreårige og andre sårbare grupper. Filming av prosesjoner er ikke tillatt. Eventuell strømming tillates kun etter skriftlig samtykke ledsaget av tydelig veiledning,

2. Offentlige opptak: Alle offentlige opptak skal ha menighetsrådets samtykke. Alle som deltar i gudstjenesten eller den kirkelige handlingen skal være informert i forkant, og den planlagte overføringen kunngjort.

ANDRE FASTE ORDNINGER OG RUTINER

HOVEDVALG, SERIE MED LITURGISK MUSIKK

Menigheten benytter normalt Allmenn serie 1 (Kyrie a).

Menigheten benytter også fastetidsserien og festtidsserien.

Det er søkt unntak i begge kirkeårsseriene: Agnus dei i fastetidsserien, samt Kyrie og Gloria i festtidsserien.

VEDTAK OM UTFORMING AV GUDSTJENESTEORDNINGEN

I - SAMLING

1.1. FORBEREDELSE

INFORMASJON OM DAGENS GUDSTJENESTE

PLASSERING

Under ledd 1 – Forberedelse

Etter ledd 3 – Hilsen (På særskilte dager)

HVEM INFORMERER?

Medliturg

Prest/Liturg (På særskilte dager)

INNGANGSPROSESJON

Prosesjon ved åpningen av alle gudstjenester

Prosesjon i gudstjenester med dåp

Prosesjon i særskilte gudstjenester eller på særskilte dager

Sjelden eller aldri inngangsprosesjon

SAMLINGSBØNNER

Liturgen velger samlingsbønn i alle gudstjenester

Liturgen velger blant disse samlingsbønnene

1, 2, 3 + 4, 8,9

Samlingsbønner i tillegg i familiemesser

5,6,7

<i>Lokalt utformede samlingsbønner som tidligere ikke er godkjent skal legges ved for godkjenning av biskopen. (§ 62)</i> <i>Menigheten benytter ingen lokalt utformede samlingsbønner fast.</i>				
PLASSERING AV SYNDSBEKJENNELSE				
	Som ledd 5: I / etter samlingsbønn			
	Som ledd 17: Før / under forbønn			
VALG AV SYNDSBEKJENNELSE				
Syndbekjennelse(r) til vanlig i gudstjenesten			D (A i fastetiden)	
Syndsbekjennelser i gudstjenester med barn			D	
Ved særskilte anledninger er det mulig til å bruke andre syndsbekjennelser.				
Løftesord etter syndsbekjennelsen		JA		NEI
KYRIE				
Valg av kyrie-ledd i høymessen	Allmenn 1a (b brukes i særskilte gudstjenester) Fasteserien Festserien (alternere mellom 2019 og 1977)			
Bestemmelser om når det brukes andre kyrie-ledd eller litanier	Allmenn serie 1 b som alternativ (jf samisk) Allmenn serie 2 (unntaksvis) Allmenn serie 3 (unntaksvis)			
GLORIA				
Valg av gloria i høymessen	Allmenn serie 1 (kort og fullstendig) Festtidsseriens gloria (alternerer med Allmenn 1)			
Bestemmelser om når det brukes andre gloria-ledd eller litanier	Laudamussalmer kan benyttes i enkelte gudstjenester: 40, 197, 240, 276			
VALG FOR FESTTIDENE				
Enten: Kyrie (Kverno 1974) 2019-liturgien / Eller: Kyrie 1977-liturgien (Graduale romanum)				

Enten: Gloria (Kverno 1991) 2019-liturgien / Eller: Gloria Allmenn serie 1 (Karlsen: fullstendig) 1977-liturgien Sanctus (Gulliksen 2017): 2019 Agnus dei (Graduale romanum): 2019						
VALG FOR FASTETIDEN						
Kyrie (Kvam 2001): 2019 Sanctus (Stenberg 1925): 2019 Agnus dei : Fra 1977-liturgien (Graduale romanum). Avventer bruk av Ødegaard 2011 / 2019.						
PÅ HVILKE GUDSTJENESTER SKAL DAGENS BØNN BRUKES?						
Høymesser uten dåp						
II - ORDET						
ANTALL TEKSTER SOM LESES I ULIKE GUDSTJENESTER						
Høymesser		3				
I disse gudstjenestene leses det to tekster:		Familiemesser Unntaksvis i gudstjenester med dåp				
I disse gudstjenestene leses det én tekst		Unntaksvis i Familiemesser med dåp og mange barn tilstede.				
RAMME FOR EVANGELIELESNING						
Halleluja som brukes i høymessen			977.5 og 977.6 (vanligvis)			
Halleluja som brukes i andre gudstjenester			977.5 og 977.6 (vanligvis)			
Liturgen kan velge et halleluja, en kort salme eller annet svarledd etter evangelielesningen.			JA		NEI	
Evangelieprosesjon	TIL VANLIG		KAN UTFØRES		TIL VANLIG IKKE	

Eventuelle bestemmelser om evangelieprosesjon		<u>ENTEN:</u> 1) <u>Boken bæres fra alteret til kortrappen av medliturg.</u> <u>Teksten leses av hovedliturg / predikant.</u> 2) Som over. Ministranter eller medliturger ledsager med prosesjonslys. 3) Boken bæres fra alteret eller fra lesepulten og halvveis ned midtgangen ledsaget av prosesjonslys. Tekstleser står vendt mot alteret.
CREDO - TROSBEKJENNELSEN		
	Menigheten bruker alltid den apostoliske trosbekjennelsen	
	Trosbekjennelsen synges alltid	
	Trosbekjennelsen synges ved særskilte anledninger	
	Trosbekjennelsen synges ikke	
Ved disse anledningene brukes den nikenske trosbekjennelsen (evt. inkl. bestemmelser om når den synges).		
Synges normalt på førstedagene og enkelte andre søndager i påsketiden / festgudstjenester.		
I fastetiden og andre botsgudstjenester kan trosbekjennelsen innledes med Forsakelsen.		
	Trosbekjennelsen utelates etter preken ved dåp i gudstjenesten	
KUNNGJØRINGER		
	Som ledd 16 – før forbønn	
	Etter postludium (kort)	
	Et annet sted i gudstjenesten:	Takkofferformål og navn på dåpsbarn nevnes i informasjonen.
	Formidles i hovedsak skriftlig som informasjonsark sammen med gudstjenesteprogrammet	

EVENTUELL ORDNING FOR VITNESBYRD / HILSENER OG FORBØNNSØNSKER

Hilsener kan legges til ledd 16. Det er normalt ikke åpent for vitnesbyrd eller forbønnsønsker i hovedgudstjenesten.

FORBØNN

Hvem har ansvaret for å utarbeide/velge forbønn til gudstjenesten?

Hovedliturgen

Hvem leder til vanlig forbønnen i gudstjenesten?

Medliturg

Flere
sammen

L leder
ML ber

Liturg

Menighetssvar:

1, 2 eller 3 eller salmeomkvad (normalt)

Å MINNES DE DØDE OG BE FOR DE SØRGENDE

Menighetens praksis beskrives under (se s.32 i «Gudstjeneste med veiledninger»)

De døde minnes normalt alle søndager. ML leder. Menigheten står.

Joh 11,26 følger etter navneopplesningen.

Takkebønn sløyfes.

TAKKOFFER

BEGGE Som ledd 19 – etter forbønn og før nattverdssalme: vanlig når det kun er VIPPS

BEGGE Som ledd 20 – nattverdssalme: vanlig når det også samles inn kontanter i kurver

Under ledd 27 – utgang – ved disse anledningene:	Julaften.	
Liturgen avgjør plassering av takkoffer for hver gudstjeneste, i samråd med kirkemusiker.		JA
Takkofferet samles til vanlig inn rundt alteret		
Takkofferet samles til vanlig inn i benkene		x
Andre bestemmelser om takkofferet: Digital innsamling (VIPPS) er mulig i alle gudstjenester.		
NATTVERD		
FRAMBÆRING AV NATTVERDGAVENE		
	Menigheten har ingen spesiell ordning for frambæring av nattverd-gavene	
Menigheten har denne ordningen for frambæring av nattverd-gavene: Brød og vin er plassert på sidebord og bæres fram sammen med kalk og disk av ML til L som tar imot ved alteret.		
Ved enkelte anledninger bæres brød og vin inn i inngangsprosesjonen og plasseres normalt på sidebordet.		
BRØD OG VIN		
Nattverdoblater skal være glutenfrie (§33). Ut over dette kan det brukes både syret og usyret brød.		

<i>Det kan også brukes ulike typer vin. Se evt. s. 383-385 i «Gudstjeneste med veiledninger» Det brukes normalt alminnelig avalkoholisert rød kirkevin.</i>	
Lokale bestemmelser om nattverdrød	
Menigheten bruker normalt oblater fra Diakonissehusets oblatbakeri.	
Lokale bestemmelser om nattverdvin: Menigheten bruker avalkoholisert kirkevin.	
EVENTUELLE BESTEMMELSER OM UTDELINGSSTEDER ELLER UTDELINGSFORMER VED NATTVERDEN	
Hovedliturgen bestemmer fra gang til gang utdelingssted og - form. Det alterneres mellom: 1. Utdeling ved knefallet ved bruk av særkalker. Ring for ring, semikontinuerlig eller kontinuerlig. 2. Utdeling ved knefallet ved intinksjon. Ring for ring, semikontinuerlig eller kontinuerlig. 3. Utdeling foran kortrappen ved bruk av særkalker. Kontinuerlig. 4. Utdeling foran korp-trappen ved intinksjon. Kontinuerlig. 5. Utdeling ved flere stasjoner (normalt ved intinksjon). Kontinuerlig.	
HERRENS BØNN	
	Brukes i oversettelse fra 2011
	Brukes i oversettelse fra 1977
	Brukes i oversettelse fra 1920
	Synges alltid
	Synges ved visse typer gudstjenester: Når kor deltar. Gjerne i festtiden.
	Synges vanligvis ikke
LITURGISK MUSIKK VED NATTVERDEN	
PREFASJONSDIALOG	P. normalt dialog A. (Allmenn serie 3 når denne messen brukes)

SANCTUS / HELLIG	• Allmenn serie 1 • Festtidsserie • Fastetidsserie			
AGNUS DEI / DU GUDS LAM	• Allmenn serie 1 • Festtidsserie • I fastetidsserien: frå 1977-liturgien.			
BRUKES FESTTIDENS SERIE?	JA		NEI	
BRUKES FASTETIDENS SERIE?	JA		NEI	
VARIANTER SOM ER I BRUK UTENOM HØYMESSEN				
Allmenn serie 2 og 3 brukes unntaksvis når disse seriene brukes i Familiemesser.				
FREDSHILSEN				
Menigheten hilser hverandre med håndtrykk etter fredshilsen	JA		NEI	
SENDELSE				
LITURGISK MUSIKK TIL VELSIGNELSEN				
Normalt brukes Lovprisning Benedicamus 1. I festgudstjenester med kor kan også Lovprisning Benedicamus 2 benyttes. I historiserende gudstjenester med kordeltakelse kan Lovprisning Benedicamus 3 benyttes Hilsen Salutatio benyttes i fastetiden og i botsgudstjenester.				
UTGANGSPROSESJON				
	Gudstjenesten avsluttes til vanlig med utgangsprosesjon			
	Gudstjenester med dåp avsluttes med utgangsprosesjon			
x	Gudstjenester avsluttes med utgangsprosesjon ved særlige tilfeller			

	Menigheten har ikke utgangsprosesjon i gudstjenesten.
DÅP	
DÅPSLYS	
x	Dåpslyset tennes etter dåpshandlingen
	Dåpslyset tennes under forbønnen
OM ANDRE LOKALE SYMBOLHANDLINGER VED DÅP	
Etter dåpshandlingen bæres dåpslyset inn i dåpskapellet og plasseres der i egen staken foran statuen av Jesus med barnet.	